

Het Windmolendrama: nieuwe toeslagenaffaire dreigt door bouw industriële windturbines
Regeringspartij BBB pleit voor moratorium voor wind op land na Clintel-rapport

Door **Clintel**.

De uitrol van industriële windturbines op land dreigt een nieuwe toeslagenaffaire te worden. Dat concludeert het Clintel-rapport *Het Windmolendrama* dat onlangs is verschenen.

Onderzoeksjournalist Elze van Hamelen schreef het rapport.. De nadelen van windparken, met name voor de volksgezondheid, maar ook voor het landschap, het milieu, de biodiversiteit, krijgen volgens het rapport veel te weinig aandacht.

Tweede Kamerlid Henk Vermeer van de BBB heeft het eerste exemplaar in ontvangst genomen. Zowel BBB als stichting Clintel roepen op tot een moratorium voor nieuw te bouwen windturbines zolang de volksgezondheid niet beter gegarandeerd is.

* *Windturbineprojecten worden in strijd met Europese wetgeving uitgevoerd*

* *“Uitrol van windturbines op het land is potentieel een tweede toeslagenaffaire”*

* *Kamervragen BBB naar aanleiding van Clintel-rapport *Het Windmolendrama**

Niet beschermd door de wet

Het aantal mensen dat ernstige overlast ondervindt van windturbines, vooral slaapttekort en gezondheidsklachten, neemt snel toe nu nieuwe windturbines met 280 meter bijna zo hoog worden als de Eiffeltoren en bovendien steeds dichterbij woonwijken worden neergezet.

“Een derde van Gronings dorpje bezoekt dokter vanwege klachten windturbines”,

zo luidde de kop van [een artikel](#) in het AD eerder dit jaar. De vraag is waarom de regering nog geen grootschalig veldonderzoek heeft laten uitvoeren naar gezondheidsklachten door laagfrequent geluid

van windturbines, zoals aangegeven in recente wetenschappelijke studies. De burgers die het betreft, voelen zich niet gehoord, lopen bij elk loket van de overheid tegen muren aan en worden door de wet niet beschermd.

Elze van Hamelen / Henk Vermeer.

Gevaar voor de gezondheid

Onderzoeksjournalist Elze van Hamelen zet in het rapport op een rijtje welke haken en ogen er, ook buiten volksgezondheid, allemaal kleven aan de windturbines die de Nederlandse overheid verspreid door het land wil neerzetten en schetst een somber beeld: **de belangen en rechten van de burger moeten stevast wijken voor de uitrol van windenergie op het land. Klimaatdoelen lijken belangrijker dan de volksgezondheid.**

De kern van het rapport is de mogelijke gezondheidsschade door windturbines met name door geluidsoverlast maar niet alleen op gezondheidsterrein zijn er nog veel vragen. Zo is ook het juridische fundament onder de uitrol van windturbines op zijn minst wankel. Van Hamelen concludeert onder meer:

- * De burgers hebben in alle bestuurlijke besluitvormingsprocedures geen volwaardige en tijdige inspraak gehad, zoals het Verdrag van Aarhus vereist;
- * De afspraken in het kader van de RES (Regionale Energiestrategie) hebben geen wettige basis;
- * Voor het Klimaatakkoord en de RES 1.0 als geheel is geen plan-MER uitgevoerd zoals wel zou moeten volgens Europees recht;
- * De effecten van windturbines op de volksgezondheid in de plan-MER voor de windturbinenormen zijn niet of nauwelijks onderzocht;
- * Een wetenschapsmonopolie van het RIVM houdt essentiële kennis weg bij besluitvoerders en in rechtszaken;
- * Ook de op handen zijnde nieuwe windturbinenormen voldoen niet aan het Europese Unierecht (de SMB-richtlijn);

De vergunningen die de overheid heeft uitgegeven voor de bouw van windturbines, blijken onrechtmatig verleend en nieuwe windturbineprojecten worden momenteel nog steeds in strijd met Europese wetgeving uitgevoerd.

Daarnaast zijn de gehanteerde geluidsnormen voor windturbines ronduit problematisch.

Geluidsoverlast door windturbines wordt veel soepeler beoordeeld dan bijvoorbeeld industrielawaai. Dit vindt zijn oorsprong in 2011, toen de **Tweede Kamer niet volledig is geïnformeerd** over de geluidsnormen, ondanks waarschuwingen van onder andere TNO en het RIVM.

Tot slot wordt in het rapport gewezen op de hoge kosten (ook voor de burger) en het lage rendement van windturbines qua vermindering van de CO₂-uitstoot.

Een wetenschapsmonopolie van het RIVM houdt essentiële kennis weg bij besluitvoerders en in rechtszaken

Bij besluiten beroepen bestuurders, rechters en politici zich op de rapporten van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Het RIVM voert zelf geen veldonderzoeken uit, maar produceert literatuurstudies die niet aan externe peer-review onderhevig zijn. In deze studies blijkt het RIVM zeer selectief met de bestaande wetenschap om te gaan. Belangrijke onderzoeken worden niet meegenomen en over belangenverstrengeling in gebruikte onderzoeken wordt niet transparant gerapporteerd. Hierdoor zijn de besluitvoerders niet juist geïnformeerd over de stand van de wetenschap en de risico's voor de volksgezondheid.

***

Clintel heeft het rapport *Het Windmolendrama* op donderdag 31 oktober gepresenteerd in de bibliotheek van Almelo (Het Baken 3). Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan Henk Vermeer, Tweede Kamerlid van de BBB. Vermeer, die het rapport vooraf al kon inzien, zal naar aanleiding van het rapport Kamervragen indienen over met name de gezondheidsrisico's en ecologische schade door windturbines op land.

Vermeer vraagt nader onderzoek, naar onder meer slaapproblemen en verergerde hartklachten door laagfrequent geluid.

"Als duizenden mensen klachten hebben, is het een plicht om te onderzoeken waar dat vandaan komt", aldus Vermeer.

Ook vraagt BBB zich af waarom de Tweede Kamer in 2011 niet volledig is geïnformeerd over de gebrekkige geluidsnormen.

Oproep tot opschorting

BBB vraagt om een opschorting van de uitrol van windturbines op land, totdat er meer onderzoek is gedaan naar de gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu.

"We hebben hier te maken met een potentieel tweede toeslagenaffaire, waar burgers in de kou worden gezet door slecht beleid. Het is tijd voor een pas op de plaats," zegt Vermeer.

Stichting Clintel sluit zich hier bij aan.

Het rapport is [hier](#) te downloaden. In gedrukte vorm is het boek [hier](#) (voor 25 euro) te bestellen.

Elze van Hamelen.

Over Elze van Hamelen

Elze van Hamelen is een voormalig duurzaamheidsconsultant. Ze begon dat werk vanuit idealisme, om bij te dragen aan betere omstandigheden voor mens en milieu. Naar verloop van tijd werd het duidelijk dat er veel andere belangen meespelen. Klimaat overschaduwde bijna alle andere milieuproblemen. Tegelijkertijd viel het haar op dat de wetenschap over het klimaat niet ter discussie mocht worden gesteld, iets wat op zichzelf bijzonder onwetenschappelijk is. Ook de nadelen van zonne- en windenergie waren niet bespreekbaar. De twijfels over haar werk leidden tot een carrièreswitch.

Voor nadere informatie, neem contact op met Marry Dijkshoorn van Clintel:

marry.dijkshoorn@clintel.org of (06) 23057702. Op verzoek kan zij het rapport toesturen.

Voor inhoudelijke vragen over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur Elze van Hamelen, elze@vanhamelen.eu, (0570) 247763.

Over Clintel

Stichting Climate Intelligence (Clintel) is opgericht in 2019 door emeritus professor geofysica Guus Berkhout en wetenschapsjournalist Marcel Crok. Belangrijkste doelstelling van Clintel is het genereren van kennis over en inzicht in de omvang, aard, oorzaken en gevolgen van klimaatverandering en het klimaatbeleid dat hierop betrekking heeft. Clintel publiceerde in 2019 de [World Climate Declaration](#) die inmiddels door ruim 1950 wetenschappers en experts ondertekend is. Vorig jaar publiceerde Clintel het boek [The Frozen Climate Views of the IPCC](#), waarin het laatste IPCC-rapport onder de loep werd genomen.

Websites: clintel.org en clintel.nl